

Z OBSAHU	Dáváme-li prostor Pánu, dostáváme schopnost vyzářovat lásku. Homilie Svatého otce	04
	Mučedníci komunismu: P. Antonius Josef Marxen a P. Alfons Tracki	05
	Číst znamení času. K debatě o eutanazii	09
	Unikátní letní oslava – ať žije rodina!	11

TRADICE OTCŮ

Z výkladu žalmu 118 od svatého biskupa Ambrože (339–397)

Já a Otec k němu přijdeme a učiníme si u něho přibýtek. Až přijde, otevři mu svou bránu, otevři svou duši, rozevři náruč svého ducha, aby viděl bohatství prostoty, poklady pokoje, krásu milosti. Rozšiř své srdce, běž vstříc slunci věčného světla, které osvěcuje každého člověka. Toto pravé světlo svítí sice všem, jestliže však někdo zavře svá okna, sám se o věčné světlo připraví. Zabráníš tedy i Kristu, aby vstoupil, zavřeš-li bránu svého ducha. Mohl by vstoupit, avšak nechce se vetřít nevitán, nechce nutit ty, kdo sami nechťejí.

Narodil se z Panny, vyšel z jejího lůna, svými paprsky ozářil veškerý svět, aby svítit všem. Chápou to ti, kdo touží po jasné věčné záři, kterou nepřeruší žádná noc. Zatímco po slunci, které denně pozorujeme, následuje temná noc, Slunce spravedlnosti nikdy nezapadá, protože po moudrosti nikdy nepřichází zloba.

Blažený je tedy ten, na jehož bránu klepe Kristus. Naši branou je víra; je-li pevná, ochrání celý dům. Touto branou vstupuje Kristus. Proto také říká Církev v Písni písní: *Slyš! Můj milý klepe. Poslouchej, jak klepe, poslouchej, jak touží vstoupit: Otevři mi, má sestro, moje milá, má holubičko, mé všechno! Vždyť mám hlavu smočenou rosou, mé vlasy jsou plné nočních kapek. (...)*

Naše duše má tedy dveře, má i brány, o kterých je řečeno: *Zvyšte se ještě, vy brány, zvyšte se pradávne vjezdy, pro příchod slavného krále. Jsi-li hotov otevřít tyto brány své víry, vejde k tobě Král slávy s vítězným znamením svého umučení.*

Kristus přichází a klepe na naše brány. Nuže, otevři mu: chce vstoupit, chce najít svou Snoubenku, jak bdí.

Poutní mise svatá na Velehradě 2015. Foto: © Miroslav Šnopek / Člověk a víra

Klíč k budoucnosti

V poslední době se u nás v souvislosti se strachem z přistěhovalců jiných kultur často mluví o křesťanských hodnotách, které je třeba v Evropě uchovat. Co jsou křesťanské hodnoty? Jak vznikají a co je ohrožuje? Je možné uchovat je jako památku v muzeu či potravinu v lednici?

Křesťanské hodnoty vytváří život z evangelia. Ve zralé křesťanské kultuře se tyto hodnoty považují za samozřejmost, takže se o nich ani moc nemluví. Kde však dlouhodobě život z evangelia chybí, tam se křesťanské hodnoty vytrácejí. Jejich absence je pak znamením konce křesťanské civilizace. Pokud se však znamená dobře přečte a správně se zareaguje, není katastrofa nevyhnutelná. Uvedme jen jeden příklad.

Křesťan ví, že byl stvořen k obrazu Božímu nejen tím, že má rozumovou

duši, ale v Ježíši Kristu poznal, že Bůh je ve třech osobách, že tvoří společenství. Bůh je Lásky, říká Bible. Kde je láska, tam jsou vztahy, tam je milující a milovaný. Bůh Otec si nic nenechává a celý se daruje Synu. Syn je prázdný od sebe a přijímá Otce. Duch Svätý je láska, která z Otce i Syna vychází. Křesťan má v Bohu dokonalý model pro vytváření rodinných vztahů.

Současný individualismus však s Bohem nepočítá, příliš hledí na práva jednotlivce, na vlastní já. Rodinu nebuduje jako stabilní společenství muže a ženy, kde žijí plně pro druhého, jak ukazuje krize rodiny nejen v rozvodech, ale v další generaci už i v absenci touhy budovat rodinu na neodvolatelném manželském slibu. Společnost, která nemá

Dokončení na str. 2

Foto: <http://saltandlighttv.org>

Papež František v Arménii

Ve dnech 24.–26. června 2016 uskutečnil papež František 14. mezinárodní apoštolskou cestu, která jej zavedla do Arménie – již 22. státu, navštíveného za více než tři roky pontifikátu. K arménské cestě se pojí celá řada důvodů – Svatý otec přijal pozvání státních představitelů a opětoval loňskou návštěvu arménského prezidenta, katolika Karekina II. a dalších dvou patriarchů ve Vatikánu, toužil navštívit nejstarší křesťanskou zemi, být nablízku lidu, který prošel nesmírným dějinným utrpením, a podpořit jeho úsilí o mír a smíření v dnešním územním konfliktu s Ázerbajdžánem. Především ale, jak vyslovil ve videoposelství vysílaném prvním kanálem státní televize, přijel „jako poutník ve Svatém roce“, aby posílil ve víře nevelké katolické společenství, a „jako bratr“, aby pokračoval v cestě ekumenismu. Naprostá většina arménského obyvatelstva totiž náleží do arménské apoštolské církve, jejíž obřady sahají částečně až do čtvrtého století a která se, jako samostatná autokefální církev, neúčastnila roku 451 Chalcedonského koncilu. Roku 1996 však Jan Pavel II. a Karekin I. podepsali společné prohlášení, ve kterém obě strany učení zmíněného koncilu uznávají.

Podrobnou reportáž z cesty lze nalézt na stránkách Radio Vaticana. Na straně 4 tohoto čísla přinášíme jednu z promluv, kterou Svatý otec v Arménii pronesl. Jedná se o homilii mše svaté, kterou papež slavil na náměstí Vartanants ve městě Gjumri za účasti 20 tisíc lidí a za přítomnosti katolika Karekina II. Bylo to vůbec poprvé, kdy papež sloužil v Arménii mši na otevřeném prostranství. Arménská liturgická tradice totiž nedovoluje konání bohoslužeb jinde než v chrámu. Gjumri se 146 tisíci obyvateli je městem, kde žije nejvíce katolíků, kterých je celkem asi 10 % ze 3 milionů obyvatel Arménie, a jednak městem, jež bylo roku 1988 takřka zničeno zemětřesením. Tehdy zahynulo 25 tisíc lidí. Jan Pavel II. zde proto v devadesátých letech nechal postavit nemocnici, která je dodnes opěrným bodem zdejšího zdravotnictví.

RaVat

Dokončení ze str. 1

děti a nevěnuje se dostatečně jejich výchově, nemá budoucnost. Ztrácí naději. Vymírá a zaniká.

Kdo přijme Boha-lásku, kdo nechá Boha milovat ve svém srdci, ten začne žít pro druhé. Z lásky pak roste společenství a taky radost. Jsem šťastný, protože jsem mohl druhého udělat šťastným. Jeho štěstí je i moje štěstí. Vnitřní bohatství mě vede k tomu, že z něho štědře rozdávám. Šířením dobrých zkušeností a zpráv se podílím na budování zdravé společenské atmosféry. Protože nejde o pohádku, počítám i s překonáváním těžkostí, útoků a podrazů, ale i vlastních chyb. To je součástí reality, která je ale ve svém celku nádherná.

Svatí bratři Cyril a Metoděj budovali křesťanskou kulturu našich předků hlásáním evangelia. Učili vtělovat Boží slovo do skutků a postojů. Vytvoření slovanského písma a překlady knih byly jen nástrojem, ne cílem. Jim nešlo o budování škol, knihoven a muzeí kvůli badatelským projektům či podnikání v turismu. Jejich školy byly nástrojem evangelizace, která je základem křesťanské kultury. Šlo o poznání a přijetí Boha-lásky, nalezení smyslu života i způsobu společného nažívání. Překlad Písma jen sloužil k pochopení a přijetí Božího slova, kterým sám Bůh vstupuje do života jednotlivce i společnosti, kterou proměňuje.

Čteme-li dobře znamení doby a správně přijímáme cyrilometodějský odkaz, pak máme klíč k naději na šťastnou budoucnost celého národa. Na naši aktivitu a osobním nasazení každého však záleží, jestli ten klíč opravdu použijeme a otevřeme nové obzory evropské naděje.

Mons. Jan Graubner

Biskup z Oslo podpořil pro-life lékařku

75 000 norských korun (přibližně 8 000 EUR) může malá diasporní diecéze v Oslo vynaložit na podporu lékařky, jež byla v roce 2015 propuštěna, protože z důvodů svědomí odmítá provádět potraty a zavádět nitroděložní tělíska. Katarzyna Jachimowiczová, katolička původem z Polska, již v roce 2011 při přijetí do zaměstnání v obci Sauherad vysvětlila, že jakákoli forma potratu je proti jejímu svědomí a katolickému učení.

V roce 2015 byla propuštěna – poté, co odmítla zavádět nitroděložní tělíska. Po ukázce na to, že nitroděložní tělíska mohou v raných fázích embryonálního vývoje způsobovat potrat. Lékařka podala kvůli svému propuštění občanskoprávní žalobu.

Biskup Bernt Eidsvig k tomu prohlásil: „Katarzyna Jachimowiczová se řídí svým svědomím v základních otázkách ochrany lidského života od početí. Diecéze vyjadřuje Dr. Jachimowiczové zásadní morální podporu. Žádáme kněze, řeholníky i laické věřící, aby se za ni modlili a poskytli jí lidskou a finanční podporu.“ Po konzultaci se svým kolegiem poradců „se biskup Eidsvig rozhodl, že diecéze pomůže lékařce s její plánovanou občanskoprávní žalobou a poskytne jí podporu 75 000 norských korun“.

Kathnet

RC Monitor si můžete objednat na adrese: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@rcmonitor.cz nebo na internetových stránkách <http://rcmonitor.cz>. Zde se také můžete zaregistrovat, máte-li zájem o pravidelné zaslání zpráv e-mailem. Dále nás najdete na <http://www.facebook.com/ResClaritatisMonitor>. Periodikum je distribuováno zdarma a lze je v požadovaném počtu kusů objednat na adrese redakce. Jeho vydávání je možné jedině díky zasláním darům, které pokrývají náklady na tisk a distribuci. Náklady na jedno číslo jsou přibližně 24 Kč, což za rok činí 576 Kč. Všem dárcům Pán Bůh zaplatí. Dary lze podle § 15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit pro snížení základu daně.

Vychází dokument o vztahu mezi hierarchickými a charismatickými dary

Kongregace pro nauku víry vydala nový dokument *Iuvenescit Ecclesia* (Církev se omlazuje) o vztahu mezi hierarchickými a charismatickými dary v Církvi. Teologický text byl představen 14. června na tiskové konferenci ve Vatikánu.

Jak uvedl prefekt Kongregace pro nauku víry kardinál Gerhard Ludwig Müller, po Druhém vatikánském koncilu došlo v Církvi k velkému rozkvětu nových hnutí a uskupení věřících. Sám koncil hovořil o Duchu Svatém, který „vybavuje a řídí Církev různými hierarchickými a charismatickými dary“ a silou evangelia ji „omlazuje“ a „bez ustání obnovuje“ (*Lumen gentium* 4).

Nový dopis *Iuvenescit Ecclesia*, který se připravoval od roku 2000, navazuje na tento koncilní text a nabízí reflexi nad vztahem charismat a hierarchické církve.

„Cílem dokumentu je podpořit – skrze prohloubené vědomí základních prvků hierarchických a charismatických darů (...) – jejich řádné společenství, vztah a spolupráci s ohledem na nové misijní nadšení Církve a ono „pastorační obrácení“, k němuž neustále vybízí papež František,“ uvedl kardinál Müller.

Text se zaměřuje především na teologické otázky a nezabíhá podrobně do jednotlivých pastoračních problémů.

Hierarchické i charismatické dary patří k samotné podstatě Církve, uvádí dokument. Není však možné jedny stavět proti druhým, ani je klást odděleně vedle sebe. Oba musí být ve vzájemném vztahu. Charismatické dary omlazují Církev, zároveň se nemohou vymanit poslušnosti vůči hierarchii. Text také představuje kritéria rozlišování pravých charismatických darů.

Shrnutí dokumentu lze nalézt na internetových stránkách Církve.cz.

<http://www.cirkev.cz>

Kardinál Burke řekl na setkání rodin: Nejsvětější svátost je vaše síla

Kardinál Raymond Burke oslovil katolické rodiny na jejich setkání ve Walsinghamu a řekl, že jejich síla pochází z Nejsvětější svátosti. Ve své promluvě při mši o slavnosti Těla a Krve Páně, kde byly přítomny rodiny účastníci se pouti Národního sdružení katolických rodin (NACF), kardinál tomuto sdružení nabídl „konkrétní slova povzbuzení“.

„Vaše vznešené poslání poskytovat morální, duchovní a sociální podporu katolickým rodinám ve zcela sekularizované kultuře nachází svůj vzor a sílu v Nejsvětější svátosti. Když vložíte svá srdce do eucharistického srdce Ježíšova, budete očištěni od hříchu a posílení tělem Kristovým pro svou každodenní konverzi života a pro službu k proměně světa. Konverze života a proměna světa totiž začíná v rodině.“

NACF sama sebe charakterizuje jako „sdružení katolických rodin, které si navzájem poskytují morální, duchovní a sociální podporu v dnešní kultuře, která tolik ohrožuje naše katolické rodinné hodnoty“. Pořádá „rodinné dny“ pro katolické rodiny „na podporu a vzájemné povzbuzení ve víře“. NACF pomáhá rodinám, aby se mohly navzájem podporovat: odmítá „pravidlo“ kritizovat na rodinných dnech ostatní katolíky nebo využívat tuto událost k jakýmkoli vnějším účelům. NACF také organizuje každoroční pouti do Walsinghamu.

Kardinál Burke shromážděným řekl: „Prostřednictvím eucharistické oběti se sjednocujeme s Kristem v jeho utrpení. Máme to nejdokonalejší možné společenství s naším Pánem v tomto životě, které je předjímkou plnosti společenství našeho těla a duše s ním, až v poslední den znovu přijde ve slávě.“

Citoval slova papeže Benedikta XVI., jenž přirovnal účinky eucharistie k jaderné reakci, která zahájí sérii proměn.

CH

Další zprávy najdete na internetových stránkách <http://rcmonitor.cz>.

SLOVO KNĚZE

Už to bude druhý rok, co sloužím v bazilice svatého Vavřince a Zdislavy v Jablonném v Podještědí. Krásná barokní stavba se tyčí nad hrobem svaté Zdislavy, kterou vyzýváme jako patronku rodin a spolupatronku českého národa. Již více jak tři čtvrtě tisíciletí se paní Zdislava z Lemberka přimlouvá v nebi za ta nejmenší a největší přirozená lidská společenství: za rodiny a za náš národ. Větší sekulární nadnárodní celky (jako např. EU) jsou umělé a mají, jak dnes vidíme, jen omezenou dobu trvání.

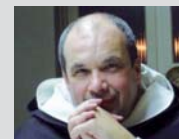
V nadpřirozené rovině je to jinak. Zde vedle manželství a rodiny je dalším dokonalým společenstvím katolická církev a ta je otevřena všem lidem dobré vůle a všem národům světa. Církev není jen lidským společenstvím, ale boholidským. Boží Syn je hlavou Církve, Duch Svatý její duší, zatímco my tvoříme mystické tělo Církve. Ježíšův Duch nás propojuje s Bohem, vlévá do srdcí lásku a vírou sjednocuje národy rozličných jazyků.

Vraťme se ale k manželství a rodině. Z lidské přirozenosti plyne, že právě jeden muž a jedna žena tihnou k sobě, aby vytvořili obšťastňující a plodnou jednotu. Nejde jen o jednotu tělesnou a biologickou, ale též o sjednocení citové, volní, duchovní a případně i svátostné. Za manželství a rodiny musíme dnes s přispěním svaté Zdislavy zvláště prosit. Jsou totiž ve velkém ohrožení. Kulturní marxisti a liberálové postupně napadli a pak i pošlapali dvě podstatné vlastnosti manželství: nerozlučitelnost a otevřenost k předávání života. V masovém měřítku byly zavedeny rozvody a antikoncepce.

Ještě horší je současná snaha levice vycházet vstříc úchylnkám, předefinovat manželství a rodinu a rehabilitovat hříšné homosexuální jednání. Dva muži či dvě ženy nikdy nebudou moci uzavřít manželství, zplodit děti a dobře děti vychovat. Veškeré pokusy v tomto směru jsou absurdní a škodí obecnému dobru.

Svatá Zdislavo, vyprošuj u Boha politikům světlo, ať to též vidí a nebojí se rodiny zastat.

fr. Pavel Maria OP

fr. Pavel M. Mayer OP,
rektor baziliky a strážce
hrobu svaté Zdislavy

DÁVÁME-LI PROSTOR PÁNU, DOSTÁVÁME SCHOPNOST VYZAŘOVAT LÁSKU

Homilie papeže Františka při mši svaté v Gjumri v Arménii

„Postaví, co kdysi bylo zrušeno, obnoví zničená města“ (Iz 61,4). Lze říci, drazí bratři a sestry, že v těchto místech se splnila slova proroka Izaiáše, která jsme slyšeli. Po děsivé devastaci způsobené zemětřesením se dnes nacházíme zde, abychom děkovali Bohu za všechno, co bylo znovu postaveno.

Mohli bychom se však také ptát: co Pán chce, abychom postavili *dnes*? A zejména: *na čem* máme podle jeho vůle stavět svůj život? Chtěl bych při hledání odpovědi na tuto otázku nabídnout *tři pevné základny*, na kterých můžeme postavit a neúnavně znovu stavět křesťanský život.

Paměť

Prvním základem je *paměť*. Milostí, o kterou třeba prosit, je umění obnovovat paměť, paměť toho, co Pán učinil v nás a pro nás. Památovat, jak říká dnešní evangelium, že na nás nezapomněl, ale „rozpomenul se“ (Lk 1,72). Pán nás vyvolil, miloval, povolal a odpustil nám. Velké věci se staly v našem osobním příběhu lásky s ním a je třeba oživit je myslí i srdcem. Národy totiž mají paměť jako jednotliví lidé. A paměť vašeho lidu je starobylá a drahocenná. Ve vašich hlasech znějí hlasy svatých mudrců z minulosti; ve vašich slovech je ozvěna toho, kdo vytvořil vaši abecedu za účelem zvěstování Božího slova; vaše zpěvy stojí na vzdeších a radostech vašich dějin. Přemýšlením o tom všem můžete určitě vnímat Boží přítomnost. Bůh vás nenechal samotné. I uprostřed úděsných protiventství bychom slovy dnešního evangelia mohli říci, že Pán navštívil váš lid (srov. Lk 1,68), rozpomenul se na vaši věrnost evangeliu, prvotinu vaší víry, všech těch, kteří i za cenu krve dosvědčili, že Boží láska je víc než život (srov. Žl 63,4). Je krásné, že můžete s vděčností památovat na to, že křesťanská víra se stala dechem vašeho lidu a srdcem jeho paměti.

Víra

Víra je také nadějí vaší budoucnosti, světlo na cestě života, a to je druhá základna, o které bych rád mluvil. Vždycky existuje nebezpečí, že světlo víry pohasne. Je to pokušení redukovat ji na něco minulého, na něco důležitého, avšak pa-

Večeře v Emauzích

Foto: Flickr, Lawrence OP (CC BY-NC-ND 2.0)

Víra se rodí a obrozuje z živého setkání s Ježíšem, ze zkušenosti s jeho milosrdenstvím, které dává světlo všem životním situacím.

třícího jiným dobám, jako by víra byla krásnou knihou s iluminacemi uchovávanou v muzeu. Je-li však víra chována v historických archivech, ztrácí svoji přetvářející sílu, životnou krásu a pozitivní přívětivost ke všem. Víra se totiž rodí a obrozuje z živého setkání s Ježíšem, ze zkušenosti s jeho milosrdenstvím, které dává světlo všem životním situacím. Je

užitečné oživovat denně toto živé setkání s Pánem. Prospívá nám četba Božího slova a otevření se Boží lásce v tiché modlitbě. Prospěje nám, necháme-li zažehnout radost v srdci setkáním s Pánovou něhou; radost větší než smutek, radost, která odolává i bolesti a mění se na pokoj. To všechno obnovuje život, osvobozuje jej a činí poddajným vůči překvapením, připraveným a ochotným k Pánu a k druhým. Může se také stát, že Ježíš povolá k těsnějšímu následování, odevzdání života jemu a bratřím. A když zve hlavně vás, mladé lidi, nemějte strach a přisvědčte. Zná nás, má nás opravdu rád a touží osvobodit srdce od tíže strachu a domýšlivosti. Dáváme-li prostor Pánu, dostáváme schopnost vyzařovat lásku. Takto budete moci uskutečňovat velkolepé dějiny svojí evangelizace, kterou v těchto časech soužení, ale také milosrdenství potřebuje Církev i svět.

Milosrdná láska

Třetí základnou – po paměti a víře – je právě *milosrdná láska*. A na této skále lásky přijaté od Boha a nabízené bližnímu stojí život Ježíšova učedníka. Prokazováním lásky se tvář Církvě omlazuje a stává se přitažlivou. Konkrétní láska je vizitkou křesťana. Jiné způsoby prezentace mohou být scestné, a dokonce marné, protože učedníky poznají všichni právě z toho, že se mají navzájem rádi (srov. Jan 13,35). Jsme povoláni především stavět a rekonstruovat cesty společenství, neúnavně budovat mosty jednoty a překonávat bariéry separací. Kež k tomu věřící vždycky dávají příklad a spolupracují mezi sebou ve vzájemné úctě a dialogu s vědomím, že „jediná možnost konkurence mezi Pánovými učedníky spočívá ve zjišťování, kdo je s to prokázat větší lásku“ (Jan Pavel II., Homilie, 27. září 2001).

Prorok Izaiáš nám v prvním čtení připomněl, že Duch Páně je vždycky s tím, kdo nese dobrou zvěst chudým,

obvazuje ty, jimž puká srdce, a těší všechny soužené (srov. Iz 31,1–2). Bůh přebývá v srdci toho, kdo má rád; Bůh přebývá tam, kde se prokazuje láska, zvláště tam, kde se odvážně a s citem pečuje o slabé a chudé. Toho je velice zapotřebí. Je zapotřebí křesťanů, kteří se nedají zdolat námahami, neodradí je protivenství, ale jsou ochotní a otevření, připraveni sloužit; je zapotřebí lidí dobré vůle, kteří skutečně, a nikoli jen verbálně pomáhají bratřím a sestrám v těžkostech; je zapotřebí spravedlivějších společností, ve kterých by každý mohl žít důstojný život a především měl spravedlivě place-nou práci.

Mohli bychom se zeptat: jak je možné stát se milosrdnými se všemi těmi vadami a ubohostmi, které každý vidí v sobě a kolem sebe? Chtěl bych se inspirovat konkrétním příkladem u jednoho hlasatele božského milosrdenství, jehož jsem doporučil pozornosti všech zařazením mezi učitele všeobecné církve: svatého Řehoře z Nareku, jenž je slovem i hla-

sem Arménie. Je obtížné nalézt někoho jemu rovného, který by probádal hlubiny ubohosti zahrnujících se v lidském srdci. Přitom však vždycky uváděl lidskou ubohost do dialogu s Božím milosrdenstvím, vznášel snažnou prosbu v slzách a s důvěrou k Pánu, „dárci darů,

Bůh přebývá v srdci toho, kdo má rád. Bůh přebývá tam, kde se prokazuje láska, zvláště tam, kde se odvážně a s citem pečuje o slabé a chudé.

dobrému z přirozenosti..., hlasu útěchy, povzbuzující zprávy, podnětu k radosti..., nesrovnatelnému jemnocitu, překypujícímu milosrdenství..., spásnému polibku“ (*Kniha nářků*, 3,1) v jistotě, že „temnota hněvu nikdy nezastíní světlo jeho milosrdenství“ (tam. 16,1). Řehoř

z Nareku je učitelem života, protože nás učí, že důležité je především uznat, že *potřebujeme milosrdenství*, a potom se tváří v tvář ubohostem a zraněním, která vnímáme, neuzavřít do sebe, nýbrž otevřít se upřímně a s důvěrou Pánu, „blízkému Bohu, něžné dobrotě“ (tam. 17,2), „tomu, který je plný lásky k člověku..., ohni, který stravuje houštiny hříchu“ (tam. 16,2).

Jeho slovy bych na závěr chtěl prosit božské milosrdenství o dar, abychom nikdy neochabovali v lásce: Duchu Svatý „mocný ochránce, přímlyvce a smírce, k tobě stoupají naše prosby... Dopřej nám milost, která nás posílí v lásce a konání dobrých skutků... Slastný Duchu, plný soucitu, lásky a smilování... Ty, který nejsi nic než smilování..., smiluj se nad námi, Pane, náš Bože, podle svého velkého milosrdenství“ (*Hymnus na Se-slání Ducha*).

Přeložil P. Milan Glaser SJ
Radio Vaticana
(Mezititulky redakce)

MUČEDNÍCI KOMUNISMU

P. Antonius Josef Marxen a P. Alfons Tracki

Mezi duchovními, kteří položili svůj život pro Krista a zemřeli během komunistického pronásledování Církve v Albánii, jsou také dva misionáři německého původu.

P. Antonius Josef Marxen

Narodil se 2. srpna 1906 ve Worrin-genu u Kolína nad Rýnem. Pocházel z devíti dětí Nikolausa a Marie Marxenových a narodil se jako čtvrtý. V době jeho dětství se rodina poměrně často stěhovala – otec pracoval jako správce statků. Po ukončení obecné školy studoval od roku 1919 na státním gymnáziu v Lorch a bydlel v koleji Aloysianum, která patřila misijní kongregaci z Mariannahill. V roce 1919 přijal biřmování. V středoškolských studiích pokračoval v St. Wendel v Sársku a v roce 1928 odmaturoval. Poté se rozhodl stát se misionářem a vstoupil do noviciátu stey-

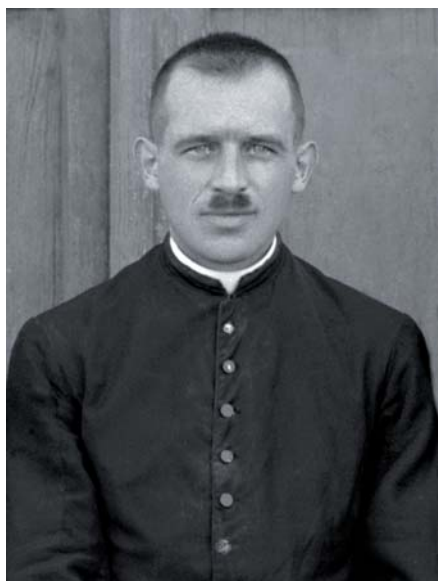
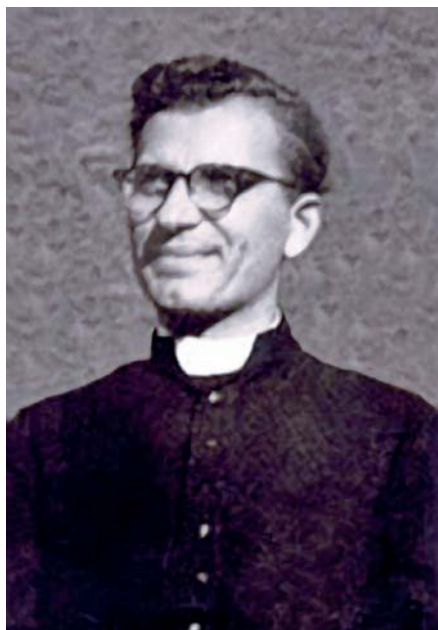
lerských misionářů, kteří se zaměřovali na misijní přípravu kněží v St. Augustinu u Bonnu. Doporučení na ně získal přes matčina bratra, strýce Wilhelma, kněze, jenž s nimi udržoval čilý kontakt. Teologická studia pak absolvoval na univerzitě St. Gabriel v Mödlingu u Vídně. Po ukončení noviciátu studoval v letech 1929–1931 filosofii na řádové vysoké škole. V roce 1935 opustil misijní přípravu u steylerských misionářů a 21. června 1936 byl vysvěcen v Mnichově na kněze.

Otcem křesťanů i muslimů

Chtěl odjet na misie do Ruska, ale vzhledem k nemožnosti realizovat tento

záměr byl poslán do Albánie, kam odcestoval přes Řím a Bari. Byl to z jeho strany značně odvážný krok – neovládala albánštinu a v zemi převažovala populace muslimská, případně pravoslavná.

Po krátkém pobytu v Drači postupně spravoval farnosti Kthellës a Perlat v hornatém a chudém regionu Mirdite poblíž Shkodry a následně až do roku 1945 ve farnosti Jubë u Drače. Dom Zif, jak byl otec Marxen farníky nazýván, se pro ně stal přirozenou autoritou. Dokázal utišit i nenávistné spory rodin a tradiční uplatňování krevní msty. Získal si je svou obětavostí – fara byla po mši otevřena návštěvníkům a dětem nabídl třeba ko-

Shora: P. Antonius Josef Marxen. Foto: <http://www.rheinsche-geschichte.lvr.de>

P. Alfons Tracki. Foto: <http://www.kishakatolikeskoder.com>

pací míč, což pro ně byla vzácnost. Staral se o opravu kostela, fary, ale i o zdravotní problémy obyvatel, protože měl z misijní školy slušné ošetrovatelské znalosti. Vážili si ho nejen katolíci, ale i muslimové či pravoslavní.

Přestože byl německé národnosti a jistě mohl tušit, co bude následovat po odchodu německé armády z Albánie v roce 1944 a převzetí moci komunistickými jednotkami, odmítl zemi opustit. V únoru 1945 přesídlil do Drače a byl zde v únoru 1945 poprvé zatčen. Díky

intervenci farníků i obyvatel obce u úřadů byl ještě v dubnu 1945 propuštěn. Mimo jiné představení obce Jubě, včetně těch muslimských, napsali úřadům o chování otce Marxena za války: „*Prohlašujeme, že byl pro všechny cenným pomocníkem bez ohledu na jejich vyznání. Pomáhal nám všemi svými silami a zachránil mnoha lidem život, když jim hrozilo zastřelení. Díky jeho zásahům nedošlo v obci k rabování, vypálení domů ani k dalším škodám.*“

Byl jsem svědkem pro Krista

V červnu 1946 byl otec Marxen znovu uvězněn a obviněn z protistátní činnosti, přesněji řečeno z podpory aktivit proti komunistické moci a ze spolupráce s okupanty v průběhu války. Následně byl odsouzen na dva roky odnětí svobody a vězněn v Tiraně. V době pobytu ve věznicích byl pravděpodobně vyprovokován bezpečnostními orgány pokus o útěk, jehož se měl zúčastnit i otec Marxen, případně dle jiné verze se pokusil o útěk sám. Každopádně byl následně znovu postaven před soud a odsouzen k trestu smrti. 16. listopadu 1946 byl spolu s dalšími dvěma vězni zastřelen v lese poblíž Tirany u Kukës, u cesty směrem na Kosovo. Jeho tělo bylo pohřbeno na neznámém místě. Předtím, než byl odvezen na popraviště, řekl svému spoluvězni v cele: „*Jsem šťastný. Víím, že teď sice zemřu, ale v Albánii se bude vzpomínat na to, že jsem byl svědkem pro Krista.*“

Rodina se o jeho smrti dozvěděla až koncem roku 1947. 10. 11. 2002 byl zahájen proces blahořečení otce Marxena, stejně jako dalších 37 albánských mučedníků doby komunismu. Papež František uznal otce Marxena 26. dubna 2016 za mučedníka.

P. Alfons Tracki

Narodil se 2. prosince 1896 v Bleischwitz v Dolním Slezsku, tehdy v Německu, dnes Bliszczycze u Vratislavi v Polsku. Byl synem úředníka Josefa Trackého. Otec si přál, aby se jeho syn stal vojákem, ale mladý Alfons se rozhodl v roce 1912 pro kněžství a nastoupil do noviciátu kongregace Maristů – školských bratří ve Vídni, kteří se zaměřovali na misijní a školské působení v zemích s vysokou negramot-

ností obyvatel. Už během studií pobýval na Balkáně – navštívil Albánii a Černou horu. Teologická studia ukončil v roce 1920 v Bosně a v roce 1925 byl vysvěcen na kněze.

S ohledem na jeho znalost místních jazyků a zvyků bylo rozhodnuto, aby se místem jeho misijní práce stala severní Albánie, konkrétně Shkodra a její okolí. Věnoval se práci vzdělávací, založil také novou školu, ale prostřednictvím sdružení Viribus Unitis vyvíjel také činnost kulturní a sportovní.

V době druhé světové války a německé okupace Albánie v letech 1943–1944 navázal díky svému původu a znalosti němčiny kontakt s důstojníky wehrmachtu. Mohl tak intervenovat ve prospěch četných albánských obyvatel obviněných z odbojových aktivit proti okupačním vojskům a zachránit jim nepochybně život, a to včetně jednoho mladého komunisty. Mnohých z nich znal z předchozích let osobně, protože se s nimi setkal při své práci s mládeží.

Nelituji toho, že zde teď umírám

Poté, co moc v zemi převzali komunistické síly, odmítl otec Tracki opustit Albánii a působil ve farnosti Pulaj jižně od Shkodry. Byl zatčen 25. června 1946, když udílel pomazání nemocným jednomu bojovníkovi protikomunistického hnutí odporu, který byl zraněn v boji s nimi. Po krátkém soudním procesu byl za protikomunistickou činnost a spolupráci s německými okupanty odsouzen k trestu smrti. 19. července v 5 hodin ráno byl spolu s dalšími zastřelen u zdi hřbitova ve Shkodře.

Před smrtí pronesl tato slova: „*Nelituji toho, že zde teď umírám se svými bratry, protože jsem snad mohl přispět pro vaše dobro a víru v Krista.*“ Rovněž otec Tracki patří mezi oněch 38 albánských mučedníků, jejichž beatifikační proces od roku 2002 probíhá a kteří budou v brzké době blahořečeni.

Vojtěch Vlček

Mgr. Vojtěch Vlček, historik a pedagog, spolupracovník Ústavu pro studium totalitních režimů

NAD EXHORTACÍ AMORIS LAETITIA

Jak správně interpretovat poslední papežův dokument? 3. část

Nestačí říkat, že exhortaci *Amoris laetitia* je třeba interpretovat podle tradiční nauky a praxe Církve. Je třeba uctivě žádat její autentický výklad, aby se předešlo nebezpečným následkům.

Potřebujeme „*Veritatis laetitia*“

Naštěstí nelze pochybovat o tom, že AL obsahuje velmi hodnotné teologické výrocky a duchovní i pastorační směrnice. Realisticky vzato však nestačí říkat, že AL je třeba interpretovat podle tradiční nauky a praxe Církve. Zjistí-li se, že církevní dokument – který v našem případě není definitivní ani neomylný – obsahuje prvky, které pravděpodobně povedou ke vzniku interpretací a aplikací, jež by mohly mít nebezpečné následky, jsou všichni členové Církve, zejména biskupové jako papežovi bratři a spolupracovníci v účinné kolegialitě, povinni na to upozornit a uctivě žádat autentický výklad.

V otázkách týkajících se božské víry, Božích přikázání a posvátnosti a nerozlučitelnosti manželství se všichni členové Církve od prostých věřících až po nejvyšší představitele Magisteria musejí spojit v úsilí o zachování nedotčeného pokladu víry i praxe. Druhý vatikánský koncil učil: „Věřící jako celek se nemohou mýlit ve víře, neboť jsou pomazáni od Svatého (srov. 1 Jan 2,20 a 27); tuto svoji neobyčejnou schopnost projevují v nadpřirozeném citu víry celého lidu, když všichni, „od biskupů až do posledního věřícího laika“ (sv. Augustin, *De Praed. Sanct.* 14,27), vydávají svůj všeobecný souhlas o víře a mravech. Tento cit víry, vyvolaný a udržovaný Duchem pravdy, způsobuje, že Boží lid – pod vedením učitelského úřadu, kterému je věrně poddán – už nepřijímá pouze slovo lidí, ale skutečně slovo Boží (srov. 1 Sol 2,13); pak přílně neúchylně k víře, která byla jednou pro vždy odevzdána křesťanům (srov. Jud 3), a podle svého správného úsudku proniká stále hlouběji do pravd víry a stále dokonaleji je uskutečňuje ve svém životě“ (*Lumen gentium*, 12). Tento učitelský úřad však „nestojí nad slovem Božím, nýbrž

mu slouží: Učí jen to, co bylo předáno“ (*Dei verbum*, 10).

Druhý vatikánský koncil vyzýval všechny věřící a zejména biskupy, aby beze strachu vyjadřovali své obavy a při-

Foto: Flickr, Lawrence OP (CC BY-NC-ND 2.0)

Z učení apoštolů jsme přijali tutéž nauku: „Láska k Bohu záleží právě v tom, že zachováváme jeho přikázání. Jeho přikázání nejsou těžká“ (1 Jan 5,3).

pomínky pro dobro celé Církve. Servilita a politická korektnost vnesly do života Církve zhoubné zlo. Znamý biskup a teolog Tridentského koncilu Melchior Cano OP pronesl tato nezapomenutelná slova: „Petr nepotřebuje naše lži ani pochlebování. Ti, kdo si zastírají oči před

skutečností a bez rozlišování hájí jakékoli rozhodnutí Nejvyššího pontifika, oslabují autoritu Svatého stolce. Ničí základy, místo aby je posilovali.“

Náš Pán nás jasně učí, co je to pravá láska a pravá radost z lásky: „Kdo má moje přikázání a zachovává je, ten mě miluje“ (Jan 14,21). Když dal Bůh člověku šesté přikázání a nařídil mu zachovávat nerozlučitelnost manželství, bylo to určeno všem lidem bez výjimky, nejen nějaké elitě. Již ve Starém zákoně Bůh řekl: „Tento příkaz, který ti dnes udílím, není pro tebe ani nepochopitelný, ani vzdálený“ (Dt 30,11) a „chceš-li, můžeš plnit přikázání a zachovávat věrnost podle libosti“ (Sir 15,15). Ježíš pak řekl všem: „Chceš-li však vejít do života, zachovávej přikázání.“ Zeptal se ho: „Která?“ Ježíš odpověděl: „Nezabiješ, nezcižolžíš“ (Mt 19,17–18). Z učení apoštolů jsme přijali tutéž nauku: „Láska k Bohu záleží právě v tom, že zachováváme jeho přikázání. Jeho přikázání nejsou těžká“ (1 Jan 5,3).

Bez zachovávání Božích přikázání neexistuje žádný skutečný nadpřirozený, věčný život: „Předložil jsem ti život i smrt, požehnání i zlořečení; vyvol si tedy život! (Dt 30,19). Bez pravdy neexistuje žádný skutečný život a žádná skutečná, upřímná radost z lásky. „Láska záleží v tom, že žijeme podle jeho přikázání“ (2 Jan 6). Radost z lásky je radost z pravdy. Autenticky křesťanský život spočívá v životě podle pravdy a v radosti z pravdy: „Není pro mě větší radost, než když slyším, že moje děti žijí v pravdě“ (3 Jan 4).

Svatý Augustin vysvětluje hluboký vztah mezi radostí a pravdou: „Táži se všech, zda nechtějí se spíše radovat z pravdy než ze lži? A nerozpakují se odpovědět: ‚Z pravdy,‘ právě tak, jako neváhali říci, že chtějí být blaženými. Neboť věčná blaže-

nost je radost z pravdy... radost z pravdy chtějí všichni“ (*Vyznání*, X, 23).¹

Nebezpečí obecného zmatku ve věci nerozlučitelnosti manželství

Na některých místech a v některých prostředích života Církve už nějakou dobu sledujeme nepatřičnou praxi, kdy se mlčky připouští, aby znovusezdaní rozvedení přistupovali ke svatému přijímání, aniž by se od nich vyžadovala naprostá zdrženlivost. Nejasné výroky v VIII. kapitole AL daly zastáncům toho, aby byli ke svatému přijímání ve zvláštních případech připuštěni, novou dynamiku.

Pozorujeme, že se tato nesprávná praxe nyní v praxi začíná šířit ještě více, neboť ti, kdo ji podporují, mají pocit, že jsou k tomu do jisté míry oprávněni. Evidentně dochází i k jistému zmatku, pokud jde o interpretaci příslušných výroků v VIII. kapitole AL. Skutečnost, že všichni, jak zastánci připuštění znovusezdaných rozvedených ke svatému přijímání, tak jejich odpůrci, říkají, že „nauka Církve v této věci se nezměnila“, tento zmatek ještě zvyšuje.

I když si uvědomuji historické i věroučné odlišnosti, naše situace vykazuje jisté paralely a analogie s všeobecným zmatkem, který vyvolala ariánská krize ve 4. století. Tradiční apoštolskou víru ve skutečné božství Božího Syna tehdy vyjadřoval termín „soudstatný“ (*„homoousios“*), dogmaticky vyhlášený univerzálním Magisteriem I. nikájského koncilu. Hlubokou krizi víry provázenou téměř všeobecným zmatkem tehdy způsobily zejména strategie, které odmítaly používat a vyznávat slovo „soudstatný“ (*„homoousios“*) nebo se mu vyhýbaly. Kněží a především biskupové tehdy začali navrhnout alternativní termíny, které byly nejednoznačné a nepřesné, např. „podobné podstaty“ (*„homoiouios“*) nebo prostě „podobný“ (*„homoios“*). Formule *„homoousios“*, kterou přijalo tehdejší univerzální Magisterium, vyjadřovala plně a pravé božství Slova s přesností, která neponechávala prostor pro dvojnáčný výklad.

V letech 357–360 téměř veškerý episkopát propadl arianismu nebo semiarianismu v důsledku těchto událostí: v roce

357 papež Liberius podepsal jednu z nejednoznačných formulí ze Sirmia,² z níž byl termín *„homoousios“* odstraněn. Papež navíc pohoršlivě exkomunikoval svatého Athanasia. Jediným biskupem, který se odvážil papeže Liberia přísně napomenout za tyto rozporuplné kroky, byl svatý Hilarius z Poitiers. V roce 359 paralelní synody západního episkopátu v Riminu a východních biskupů v Seu-

Církev, i když je rozptýlená ve světě, zachovává víru pozorně, jako by obývala jeden dům, a věří stejně, jako by měla jen jednu duši a jedno srdce, a káže, učí a předává ji jedním hlasem, jako by měla jen jedna ústa.

Foto: Flickr, Lawrence OP (CC BY-NC-ND 2.0)

leukii přijaly plně ariánské formule, které byly ještě horší než nejednoznačná formule, kterou podepsal papež Liberius. Svatý Jeroným zmatky tehdejší doby popsal slovy: „Celý svět vzdechl a s údivem hleděl na to, že se stal ariánským“ (*„Ingenuit totus orbis, et arianum se esse miratus est“*: *Adv Lucif*, 19).

V naší době se nepochybně již šíří zmatek týkající se svátostné disciplíny znovusezdaných rozvedených. Existuje tedy velmi reálný základ pro předpoklad, že tento zmatek může dosáhnout sku-

tečně obrovských rozměrů, jestliže nebudeme předkládat a hlásat následující formulaci univerzálního a neomylného Magisteria: „Svátost smíření, která otevírá cestu k svátosti eucharistie, může být udělena jen těm, kdo se zaváží, že budou žít v úplné zdrženlivosti, totiž že se zdrží úkonů, které jsou vyhrazeny manželům“ (Sv. Jan Pavel II., *Familiaris consortio*, 84). Tato formule v AL bohužel nepochopitelně chybí. Apoštolská exhortace však nevysvětlitelně obsahuje tento výrok: „V těchto situacích mnoho lidí, ačkoli znají a akceptují možnost žít ‚jako bratr se sestrou‘, kterou jim nabízí Církev, poukazuje na to, že jestliže chybí určité vyjádření intimity, často dochází k ohrožení věrnosti a trpí dobro dětí“ (AL, 298, pozn. 329). Tento výrok vyvolává dojem rozporu s trvalou naukou univerzálního Magisteria vyjádřeného v citované pasáži z *Familiaris consortio* 84.

Je naléhavě třeba, aby Svatý stolec uvedenou formulí *Familiaris consortio* 84 potvrdil a znovu vyhlásil, například formou autentického výkladu AL. Na tuto formulaci lze do jisté míry pohlížet jako na *„homoousios“* naší doby. Absence tohoto oficiálního a výslovného potvrzení formule *Familiaris consortio* 84 ze strany Apoštolského stolce by mohla přispět k závažnému zmatku v oblasti svátostné disciplíny s následnou postupnou nevyhnutelnou odezvou ve věroučných otázkách. To by vedlo k situaci, kdy by v budoucnosti bylo možné použít tento výrok: „Celý svět vzdechl a s údivem hleděl na to, že rozvod se v praxi akceptuje“ (*„Ingenuit totus orbis, et divortium in praxi se accepisse miratus est“*).

Zmatek ve svátostné disciplíně ve vztahu ke znovusezdaným rozvedeným se svými nevyhnutelnými věroučnými důsledky by odporoval povaze katolické církve, jak ji ve druhém století popsal svatý Irenej: „Církev, která toto hlásání a tuto víru přijala, i když je roz-

¹ AURELIUS AUGUSTINUS: *Vyznání*. Praha: Ladislav Kuncíř, 1926.

² Tzv. „3. sirmijskou formulí“ vzniklou na synodě v Sirmiu roku 357 podepsal papež Liberius pod nátlakem proariánského císaře Constantia II. Císař poté papeži dovolil vrátit se z vyhnanství zpět do Říma. Pozn. překl.

ptýlená ve světě, zachovává je pozorně, jako by obývala jeden dům, a věří stejně, jako by měla jen jednu duši a jedno srdce, a káže, učí a předává je jedním hlasem, jako by měla jen jedna ústa“ (*Adversus haereses*, I, 10, 2).

Petrův stolec, to jest Nejvyšší pontifikát, je zárukou jednoty víry a apoštolské svátostné disciplíny. Když uvážíme zmatek ve věci svátostné praxe ve vztahu ke znovusezdaným rozvedeným a mnoho vzájemně se lišících výkladů AL mezi kněžími a biskupy, můžeme pokládat za odůvodněnou výzvu našemu milovanému papeži Františkovi, Náměstkovi Kristovu, „nejdražšímu Kristu na zemi“

(svatá Kateřina Sienská), aby nařídil vydat autentickou interpretaci AL, která nezbytně musí obsahovat výslovnou proklamaci disciplinární zásady univerzálního a neomylného Magisteria ve věci přípuštění znovusezdaných rozvedených ke svátostem podle formulace ve *Familia- ris consortio* 84.

Za velkého ariánského zmatku ve 4. století svatý Basil Veliký naléhavě vyzval římského papeže, aby svým slovem udal jasný směr a konečně tím zajistil jednotu ve smýšlení víry a lásky (srov. *Ep.* 70).

Autentická interpretace AL Apoštolským stolicem by celé Církvi přinesla ra-

dost z jasnosti („*claritatis laetitia*“). Tato jasnost zajistí radost z lásky („*amoris laetitia*“), lásku a radost ne podle smýšlení lidského, ale Božího (srov. Mt 16,23). To je to, na čem záleží v zájmu radosti, života a věčné spásy znovusezdaných rozvedených i všech lidí.

Mons. Athanasius Schneider
<https://www.lifesitenews.com>
Přeložila Lucie Cekotová

Mons. Athanasius Schneider, pomocný biskup arcidiocèse Panny Marie v Astaně v Kazachstánu

ČÍST ZNAMENÍ ČASU

Další příspěvek k debatě o legalizaci eutanazie

Návrh „Zákona o důstojné smrti“ předložený skupinou poslanců v čele s Jiřím Zlatuškou (ANO) v sobě ukrývá legalizaci zabíjení nemocných ať již v podobě asistované sebevraždy, nebo eutanazie.

Đábel používá lišácké nástroje k prosazování zla, mj. i profesionální lži. Jak jinak vnímat páně poslancovu terminologii? Rozumí-li navrhovatelé důstojnou smrti asistovanou sebevraždou a eutanazii, pak lze legitimně vyvozovat, že v jejich pojetí jiný způsob úmrtí je nedůstojný. Nedůstojné je tak zemřít přirozenou smrtí v rodinném kruhu mezi nejbližšími či v hospici? Jsme vystaveni zkouškám. „*Budte střízliví! Budte bdělí! Váš protivník, ďábel, obchází jako ‚lev řvoucí‘ a hledá, koho by pohltil*“ (1 Petr 5,8).

Domnívám se, že snah o umožnění zabíjení lidí bude přibývat. Populismus je silnou motivací pro jednání řady vlivných politiků. Prosté odmítnutí nás – menšinových křesťanů – není pro většinovou společnost relevantní. Z toho důvodu bychom měli být vybaveni co nejlepším argumentářem pro zabránění vstupu Zla.

Dystanázie

Tzv. zadržaná smrt; zamezení přirozenému a důstojnému umírání díky technic-

Foto: Flickr, VinothChandar (CC BY 2.0)

ké dokonalosti současné medicíny. Toho se lidé ve skutečnosti bojí nejvíce. Díky tomuto strachu volají lidé po zabití sebe sama či asistované sebevraždě. Řešením je odstoupení od marné léčby. Je to legitimní postup, právní řád v ČR jej umožňuje, ale je málo využíván (strach lékařů, forenzní důvody...).

ČLK v Doporučení č. 1/2010 k postupu při rozhodování o změně léčby intenzivní na léčbu paliativní uvádí: *Omezit poskytování marné a neúčelné léčby v situacích, v nichž se lze na základě odborného medicínského posouzení*

odůvodněně domnívat, že přínos zahájení nebo pokračování v dané léčebné metodě s ohledem na zdravotní stav nemocného nepřevažuje nad rizikem komplikací, bolesti, diskomfortu a strádání pro pacienta a nedává možnost příznivého ovlivnění zdravotního stavu nebo záchranu jeho života. ... odborně podložené a náležitě zdokumentované nezahájení nebo nepokračování marné a neúčelné léčby je v souladu s etickými principy medicíny a platnými právními předpisy...

Nezahájení nebo nepokračování marné a neúčelné léčby nesmí být zaměřováno za eutanazii. O kus dále říká, že nezahájení nebo nepokračování marné a neúčelné léčby *neznamená omezení pacienta na jeho právech, ale naopak je sledován zájem pacienta tak, aby nedošlo k porušení základních medicínských a etických principů včetně nechtěného nedůstojného prodloužení umírání. Smrt, která je výsledkem přirozeného průběhu onemocnění, nemůže být považována za nepřijatelný výsledek zdravotní péče, ...*

Foto: Flickr, James Grimwood (CC BY-NC-ND 2.0)

je v souladu s etickými principy medicíny a existujícími právními předpisy České republiky.

Zkušenosti

V hospicích ČR ročně zemře cca 5 tisíc osob. Víme, že netrpí-li pacient bolestí, nemá důvod volat po eutanazii. V hospicích takový vážně míněný případ volání nezaznamenáváme. Občas se stalo, že byla tato myšlenka vyslovena. Vždy se však jednalo o projevy nefyzické bolesti (strach z umírání, strach z bolesti, výčitky svědomí, obavy z toho co přijde, rozvrácené vztahy v rodině atd.) – tj. projevy bolesti duševní, duchovní a sociální. Všechny jsou léčitelné. Z hospiců to víme, neboť po vstupu psycho-socio-spirituální péče toto „volání po zabití“ odeznívá. Rezignace či neznalost a neschopnost některých „odborníků“ tyto symptomy zvládat a léčit nemohou být argumentem pro uzákonění eutanazie.

Hlavními důvody žádostí pacientů o eutanazii nejsou bolesti a tělesné obtíže. Nemocní uvádějí především důvody jako pocit ztráty důstojnosti a smyslu života, osamělost, opuštěnost a obavy, že jsou přítěží pro ostatní. „Jde tedy o těžkosti pramenící z oblasti sociální a spirituální, které nabývají na ostrosti. Věříme tomu, že v těchto situacích jde o svobodnou, autonomní žádost? Nejde naopak o její ztrátu?“ (prof. MUDr. M. Munzarová, CSc.)

„Psychika nemocného se každý den mění. Opakovaně jsem ve své praxi zažil, že mě jeden den pacient žádal, pane doktore, už to konečně ukončete, ale druhý den už tak lpěl na životě, že to bylo až neuvěřitelné“ (Prof. MUDr. Pavel Klener, DrSc.)

Poznámka na okraj – sebevrahy na mostě vždy zachraňujeme a skok jim rozmlouváme... Jiným však budeme tento „skok“ umožňovat, doporučovat a pomáhat k němu?

Hlavními důvody žádostí o eutanazii nejsou bolesti a tělesné obtíže, ale pocit ztráty důstojnosti a smyslu života, osamělost a obavy, že nemocný je pro ostatní přítěží.

Legislativní zajímavosti

§ 13 odst. 1 zák. 48/1997 Sb. O veřejném zdravotním pojištění: *Ze zdravotního pojištění se hradí zdravotní péče poskytnutá pojištěnci s cílem zachovat nebo zlepšit jeho zdravotní stav.* Nyní bychom doplnili co? Např. *Ze zdravotního pojištění se hradí zdravotní péče poskytnutá pojištěnci s cílem zachovat nebo zlepšit jeho zdravotní stav nebo ukrátkit život?*

Zák. č. 372/2011 o zdravotních službách v § 2 říká, že *Zdravotní péčí se rozumí soubor činností a opatření prováděných u fyzických osob za účelem předcházení, odhalení a odstranění nemoci..., udržení, obnovení nebo zlepšení zdravotního stavu, udržení a prodloužení života a zmírnění utrpení... a nově bychom pak doplnili např. Ukončení života pacienta zabitím na jeho žádost? Zcela záměrně uvádím britkou terminologii, a nikoli eufemismy, jež zakrývají podstatu věci.*

Námítky

Právní akt je platný jen tehdy, je-li proveden svobodně, vážně, s absencí omylů a tísně. Vyhovuje platnosti aktu (vyhovění žádosti o usmrcení) pacient v terminálním stadiu, ovlivněný svým stavem, pod vlivem léků (např. opioidy), často v momentální v depresi, pod tlakem některých příbuzných atp.? Listina základních lidských práv a svobod říká, že *každý člověk má právo na život; nemůže se jej sám vzdát, zbavit a nikdo nemůže být k tomu nucen* (jako mrtvým nám je svoboda k ničemu).

Realita

Odborné studie říkají, že až 70 % lékařů, kteří se podíleli na nějaké formě eutanazie nebo asistované sebevraždy, uvádí závažné psychické obtíže a morální dilemata, a v daných výkonech většina lékařů nepokračuje. (Ptáček R.: *Psychologické kontexty eutanazie.* In.: *Eutanazie – pro a proti,* Grada 2012)

Na základě těchto zjištění se lze domnívat, že asistence lékaře na jakékoli formě eutanazie či asistované sebevraždy má zásadní škodlivé dopady na jeho psychiku. Statistiky např. uvádějí, že u lékařů mužů je o 70 % vyšší pravděpodobnost sebevraždy, u lékařek žen pak až o 250 % než u jiných profesí... (*American Foundation for Suicide Prevention: Physician Depression and Suicide Prevention 2002*) A do toho všeho na lékaře navalíme odpovědnost za provádění (schvalování, asistenci) eutanazie...?

Návrh poslance Zlatušky a spol. předpokládá, že zabití lidí by uskutečňoval lékař. Znamená to, že na lékařských fakultách kromě vyučovaných předmětů jako *anatomie, chirurgie* či *kardiologie* aj.

zavedeme též předmět *zabíjení*? A v nemocnicích bude nad vchody na jednotlivá oddělení vedle nápisů *Interna, Porodnice, Ortopedie* také *Porážka*?

Denně se setkávám s umírajícími. Na téma hovořím se starými i mladými. Ukazuje se, že pro eutanazii jsou zejména mladí lidé a lidé, kteří nemají s umírajícími žádnou zkušenost, případně mají zkušenost negativní, kdy jim doma umíral třeba prarodič v bolestech a oni ho

nemohli té bolesti zbavit. Řešením této situace je však moderní paliativní a hospicová péče.

Tolik vzorově adorované Nizozemí má dnes již několik desítek let zkušeností s řízeným zabíjením lidí. Již v roce 1991 zpráva tzv. Rimmelinkovy komise uvádí, že posuzovala téměř 9 tisíc „těchto“ úmrtí. Výsledek? Tisíc případů, kde došlo k ukončení života bez žádosti pacienta (aniž by s ním toto téma někdo otevřel)!

Nenechme se opít rohlíkem. Či biblicky – mějme oči k vidění a uši k slyšení! Alternativu máme. Společnost nepotřebuje eutanazii, ale kvalitní paliativní péči.

PhDr. Robert Huneš

*PhDr. Robert Huneš,
ředitel Hospice sv. Jana N.
Neumanna*

UNIKÁTNÍ LETNÍ OSLOVA – AŽ ŽIJE RODINA!

Rozhovor s Janou Jochovou Trlicovou

Nenechte si ujít srpnový Den pro rodinu v centru hlavního města. Pořádají jej Výbor na obranu rodičovských práv, Mladí křesťanští demokraté, Hnutí Pro život ČR za podpory některých křesťanských církví, sborů, firem i jednotlivců. V sobotu 13. srpna je pro rodiny v Praze připraven skvělý a bohatý program, který je má symbolicky odměnit za jejich vytrvalou, celoroční námahu, kterou věnují sobě navzájem a svým dětem.

Pod mottem My jsme tady taky pořádáte ve spolupráci s dalšími organizacemi Den pro rodinu. Něco takového mnozí slyšíme poprvé. Co si pod tím představíte? Kde se ten nápad vzal?

Takových nápadů už vlastně bylo, jen realizace se úplně nedařila. Podobná akce se již konala v minulých letech pod názvem Pochod pro rodinu. Svolávalo ji tehdy mládežnické křídlo lidovců – Mladí křesťanští demokraté, ale nepovedlo se jim příliš oslovit rodiny, aby pro ně bylo atraktivní dostavit se uprostřed léta v tomto termínu na jednorázovou manifestaci v centru Prahy. Takže bylo jasné, že je třeba spojit síly a zapojit do toho více organizací, více lidí, udělat zajímavější program, vysvětlit jasně, proč to děláme, co tím chceme dokázat a koho oslovit.

Akce se koná ve stejný den, v němž má Prahou projít další ročník tzv. Gay Pride, demonstrativního průvodu tzv. oslav homosexuálního životního stylu. Je to

Foto: Flickr, HPŽ ČR, Jan Žofák (CC BY-NC-ND 2.0)

záměr či náhoda, že Den pro rodinu se odehraje v týž den?

My jako křesťané nestojíme o kontroverze, nevyhledáváme je, ale na druhou stranu je každodenně žijeme, nemůžeme před nimi utíkat. Nemůžeme zavírat oči před tím, co se nám před ně troufale staví. To datum má již svou tradici, a je svým způsobem záměrné. Bylo by škoda nechat zaplnit veřejný prostor a média v tyto dny jen tématem oslavného festivalu homosexuálního životního stylu. Pokud se pokusíme zviditelnit rodinu založenou na manželství muže a ženy,

rodinu, která každodenně pečuje o své děti, která 24 hodin denně vykonává práci, která není vidět, ale přitom na ní stojí celá naše společnost, asi to bude v jistém kontrastu s nevázaností a pohodlným životním stylem, který nabízí Prahou procházející alternativa. Ale možná právě to může naši společnost nějakým způsobem motivovat a vést k tomu, aby se naučila rozlišovat, čemu věnuje svou pozornost a své osobní úsilí, co přijde podpořit.

Mnozí účastníci Dne pro rodinu budou mít obavy, aby nebyli oni či jejich děti vystaveni obscénnostem, které jsou pravidelnou součástí akce typu Gay Pride. Je zajištěna bezpečnost v tomto ohledu pro ty, kteří rodiny přijdou podpořit?

Je pravdou, že i tato otázka nás napadla. Z dřívějších let ale víme, že policie aktivně monitoruje, co se děje, a tento průvod hlídá. Také naše trasa je důsledně plánovaná, časově i územně, aby se s druhým průvodem vůbec nestrétkla. Samozřejmě nemůžeme garantovat, co není v našich

Foto: © Petr Zatloukal / Člověk a víra

silách, ale jedna perlička ze zákulisí plánovací skupiny je, že jeden ze sponzorů této akce je majitelem bezpečnostní agentury. A napadlo ho, že pár statných mužů do našeho průvodu povolá. Primárně proto, aby pomohli na schodech ke Kampě snášet maminkám kočárky, ale kdyby byl nějaký problém, budou schopni zakročít i jinak.

Hlavní poselství Dne pro rodinu je jasné už z plakátu, který je součástí také tohoto čísla RC Monitoru. Ale jaký bude program?

Ano, předběžný program je na příloženém letáku, dovolím si taky požádat čtenáře, aby ho vyvěsili na nástěnkách, dali do kostelů a pozvali i své sousedy, maminky z mateřských center apod. Podrobný program se ještě částečně dopilovává. Snažíme se, aby byl takový, aby bavil děti (soutěže, atrakce, hudba, spousta zábavy) i dospělé (možnost popovídat si se známými, odpočinout si chvíli od dětí, udělat piknik pod stromy nádherné Kamy v centru starobylé Prahy). Podrobnosti pak budou zveřejněny na webových stránkách na adrese <http://denprorodinu.eu>.

V čem vidíte smysl akce především? Proč si udělat v sobotu 13. srpna čas a vyjít do centra Prahy?

Rodina je tady, to znamená, že my jsme tady taky. I v ten den, kdy bychom nejra-

Každá rodina má čerpat sílu pro svůj každodenní život a zápas v eucharistii. Pro křesťanské rodiny je toto nejjistější cesta, jak nabýt potřebnou sílu a neochabovat v zápasech, které na každého přichází.

ději vyklidili pozice a odjeli z města. Ale my nemáme kam jít, my jsme tady taky a pořád. My neumíme/nechceme kvůli rodině udělat totožný rámus jako má homopride v Praze. Přesto je to ale právě rodina, která si zaslouhuje úctu a zájem politiků a médií. Musí mít mimořádnou exkluzivitu v opatřeních politického, sociálního a ekonomického charakteru a v respektu vůči svobodě – svobodě slova i svobodě ve výchově a vzdělávání dětí.

Manifestovat krásu rodiny je bohužel, jistě těžké správné. Na druhou stranu ale velice nesnadné v době, kdy se odevšud ozývá, že rodina je v krizi. Je, nebo není?

Samozřejmě, že je v krizi. Dnes se rozpadají i rodiny věřících lidí a u mnoha rodin doslova vidíme, že tam něco chybí, že by pro svůj manželský a rodinný život potřebovali nějakou podporu, která ale,

zdá se, odnikud nepřichází. Manželské a podobné poradny mají plno. Vidět rodinu, která je zdravá a silná, nemá viditelné problémy, je pomalu vzácnost, ale o to větší síla z takové rodiny pak pramení. Tohle tedy potřebujeme podpořit, proto říkáme, že jsme tady taky a že chceme, aby si to uvědomili i politici a další zodpovědné osoby. Kardinál Burke nedávno řekl, že každá rodina má čerpat sílu pro svůj každodenní život a zápas v eucharistii. Pro křesťanské rodiny je toto nejjistější cesta, jak nabýt potřebnou sílu a neochabovat v zápasech, které na každého přichází.

Nejlepším způsobem, jak podpořit rodinu, je dobře žít v té vlastní. Jaký na to máte recept?

Pro věřící je univerzální obecný recept jenom jediný: hodně se modlit, hodně odpouštět, hodně milovat. Naplňovat to pak v konkrétnostech každodenního života je neustálý boj a co to reálně znamená, na to si pak musíme v pravdě přicházet každý sám, na to je každý člověk, každá rodina natolik jedinečná, že – jak myslím já – se všeobecně radit nedá.

Otázky kladla Zdeňka Rybová

Mgr. Jana Jochová Trličová, místopředsedkyně Výboru na obranu rodčovských práv

Kurz Centra naděje a pomoci „Být sama sebou“

Jsi dívka a je ti 12 až 18 let a chceš lépe poznat sama sebe a zdokonalit svoji osobnost? Trápí tě některé otázky týkající se dospívání a hledáš, komu se můžeš svěřit? Chceš poznat něco více o lidské sexualitě? Chceš se umět dobře nalíčit a pečovat o pleť, o své vlasy?

Navštiv náš kurz *Být sama sebou*, který se koná 18.–22. 7. 2016 či 15.–19. 8. 2016 denně od 9:00 do 13:30 hod.

Více informací naleznete na <http://www.cenap.cz/wks-byt-sama-sebou.php>. Těšíme se na Tebe.

CENAP

NEJVYŠŠÍ ČAS NA REFORMY

Reakce vedoucích představitelů Evropské unie na *brexit* působí prapodivně: pánové Juncker a Schulz dávají najevo, že se s demokratickými představiteli Velké Británie nehodlají bavit, zato německá kancléřka důvěrně vyjednává s polodiktátorským Tureckem a všichni tři dávají najevo svou převahu, ačkoli důsledky *brexitu* budou tvrdší spíše pro kontinent než pro Británii: celá situace působí dojem chaosu v kompetencích a nedostatkem dobré vůle.

Přitom je jasné, že britský postup a hrozbu dominového efektu způsobilo spíše vedení EU než vůdci Velké Británie. Unie se octla v situaci, kdy nedá dohromady většinu, její instituce jsou už

Vedení EU se přestalo starat o občany. Ochromuje ho chaos v kompetencích a nedostatek dobré vůle.

nepřehledné a její vedení je neschopné. Proto právě toto vedení potřebuje reformu a především generační obměnu: současná neprůhledná jednání a nadávání voličům dominový efekt jen posílí.

Pravděpodobné štěpení Británie není vina Britů. Je to obecný trend, který rozděluje tzv. elity od občanů. Vedení EU se v posledních letech přestalo starat o občany, jak se to projevuje na průběhu

uprchlické krize, na vyjednávání s Tureckem atd.

Unie, tak jak ji koncipovali její zakladatelé, měla být především mírovým projektem, opřeným o křesťanské základy Evropy. A od těchto základů se musejí odvíjet nezbytné reformy.

Rozhodně si nemyslím, že bychom se měli ukvapovat a vystupovat z EU hned v příští vlně. Ale na reformách bychom se podílet měli a neuškodí je začít promýšlet.

Michaela Freiová, publicistka a překladatelka, spolupracovnice Občanského institutu a Res Claritatis

BRITSKÁ VLÁDA ZVAŽUJE „ZÁKROK“ PROTI DOMÁCÍMU VZDĚLÁVÁNÍ

Domácí vzdělávání se v Británii stalo objektem zájmu vlády, která by je chtěla regulovat kvůli narůstající radikalizaci doma vzdělávaných muslimských dětí.

Britská vláda se obává, že muslimští rodiče pouze předstírají, že své děti vzdělávají doma, ale ve skutečnosti je posílají do ilegálních madras, kde se radikalizují.

Křesťanští rodiče vzdělávající doma své děti mají též strach – že vágne a nepodstatné obavy z islamizace budou zneužity k zesílení státního dozoru. Odhady počtu doma vzdělávaných dětí v Británii se pohybují od 40 do 100 tisíc.

„Mám strach, že by se to ve Velké Británii mohlo vyvinout v nástroj šikanování nejrozličnějších domácích pedagogů, ať už jde o muslimy, nebo vyznavče jiného náboženství, a k zavedení mnohem přísnější regulace,“ řekl serveru *LifeSiteNews.com* Roger Slack z organizace *Christian Home Education Service* (CHES).

Ministryně školství Nicky Morganová podle zpráv v britských médiích údajně

Foto: Flickr, jimmiehomeschoolmom (CC BY 2.0)

nařídila „zakročit“ proti domácím školám. Média se odvolávají na nejmenované „úředníky“, kteří hovořili o vzniklých „obavách“, aniž by však byl uveden jakýkoli důkaz nebo zdroj těchto obav.

Typický článek v listu *Independent*, který citoval „zdroj z vládních kruhů“, však neuvedl žádné konkrétní příkla-

dy islámské radikalizace nebo jakékoliv újmy způsobené doma vzdělávaným dětem. „Mnoho lidí si při vzdělávání počíná velmi dobře,“ řekl zdroj. „Ale musíme vědět, kde děti jsou, a být si jisti, že jsou v bezpečí. Vedle každého rodiče, který si počíná výborně, může existovat další, který zaplňuje dětskou mysl jedem. Prostě nevíme. Nemáme spolehlivé údaje.“

Více informací, více kontroly

Ve skutečnosti však jedinou věcí, kterou britská vláda ví o domácím vzdělávání, je to, že o něm nic neví. „Je to pro nás požehnaní,“ přiznává Slack, neboť rodiče – členové jeho sdružení jsou rádi, že aniž by je někdo kontroloval, mohou své děti zároveň s přípravou na budoucí povolání nebo studium na univerzitě učit i křesťanské morálce a teologii.

Slack z organizace CHES řekl v rozhovoru pro server *LifeSiteNews*, že v minulosti vznikaly obavy týkající se domácího vzdělávání, ale vždy utichly. Tentokrát je tu další rozměr: rozhodnutí stovek britských muslimů – z nichž všichni jsou produkty vládního školského systému – odjet do Sýrie a bojovat za radikální islámskou skupinu ISIS.

„Vláda je využívá k tomu, aby mohla zasahovat do nejrůznějších záležitostí,“ řekl Slack. Jelikož mimoškolní madrasy jsou obviňovány z radikalizace, vláda mluví o tom, že je všechny prověří, a aby nedocházelo k diskriminaci, budou prověřeny také křesťanské mládežnické organizace. Avšak žádná křesťanská mládež doposud neodešla do Sýrie bojovat za ISIS.“

Plán regulace

Před čtyřmi lety vláda vytvořila program „Prevence“, který měl učitelům pomáhat zjistit, zda se mládež radikalizuje, ale podle Slacka tento program selhal. Nicméně každá soukromá křesťanská škola měla povinnost sestavit osnovy, které program „Prevence“ zahrnovaly.

V roce 2010 předchozí labouristická vláda vytvořila plán na regulaci domácího vzdělávání, proti kterému „jsme bojovali zuby nehty“, řekl Slack. Vláda prohrála v roce 2012 ve všeobecných volbách, dříve než mohla být daná legislativa schválena.

Slack říká, že neexistují žádné známé příklady toho, že by se registrované soukromé muslimské školy postupně radikalizovaly, ani žádné případy špatně vzdělávaných dětí, které se učí s rodiči v domácí škole.

Nicméně obvyklé nejmenované zdroje ve vládě říkají novinářům, že jakési blíže neurčené osoby či výbory „zvažují“ plány na registraci doma vzdělávaných dětí na místním zastupitelském úřadě, což je systém, který funguje v jižním Irsku.

Podle vědeckých průzkumů si doma vzdělávané děti vedou na univerzitách lépe než studenti veřejných škol a jsou také tolerantnější.

Úředníci chtějí ovládat

Politické strany se k této záležitosti staví různě. Labouristická kritička vzdělávacího systému Lucy Pellowá popsala tuto situaci jako „znepokojující slabé místo současné vlády. Je velmi důležité, aby byly podniknuty kroky, které zajistí, že všechny děti, ať už se vzdělávají ve škole, nebo doma, získají znalosti a dovednosti, jež jim pomohou v životě uspět, a nebudou se učit jen podle osnov nenávisli a fanatismu.“

Ale konzervativní poslanec Graham Stuart, předseda výboru poslanecké sněmovny pro domácí vzdělávání, řekl novinářům, že vláda by do domácího vzdělávání vůbec neměla zasahovat. „Domov je místem, kde mají rodiče svým dětem neustále vštěpovat nové myšlenky. To, že se objeví problém, však neznamená, že může existovat řešení. Jestliže dalším krokem bude oficiální registrace, postavím se rozhodně proti. Zákonnou povinnost vzdělávat dítě mají vykonávat rodiče, nikoli stát. Takový je dlouholetý konsenzus v této zemi.“

Mike Donnelly z americké *Home School Legal Defense Association* řekl, že britští úředníci jsou stejní jako byrokraté kdekoli jinde. „Chtějí ovládat. Vadí jim, že nevědí, kolik dětí je vzděláváno doma a co dělají,“ řekl serveru *LifeSiteNews.com*. Zároveň nemají žádný důkaz, že je něco špatně, protože i to by proniklo do sdělovacích prostředků.

Vědecké průzkumy z USA dokazují, že doma vzdělávané děti si vedou na univerzitách lépe než studenti přicházející z veřejných škol a jsou také tolerantnější, uvedl. „Mnohem více respektují práva druhých lidí zastávat názory, s nimiž ony samy nesouhlasí,“ řekl Donnelly.

Steve Weatherbe

<https://www.lifesitenews.com>

Přeložil Pavel Štíčka

(Mezititulky redakce)

Z nabídky nakladatelství Krystal OP

Krystal OP, nakladatelství teologické a filosofické literatury, Husova 8, I 10 00 Praha I
tel.: 224 218 440, e-mail: krystal@op.cz, on-line knihkupectví: <http://www.krystal.op.cz>

Humbert z Romans: O formaci kazatelů

Překlad zajímavého středověkého díla dominikánské tradice, jež nepřestává být aktuální ani dnes. Humbertovy analýzy, postřehy a rady neztratily pod nánosem staletí nic ze své pravdivosti a svěžesti. Kazatelům i jejich posluchačům může být útěchou vědomí, že problémy, se kterými se potýkáme dnes, nejsou nepodobné těm, které řešil v polovině 13. století představený dominikánského řádu. To dodá Humbertovým radám věrohodnosti pro naši současnost.
Váz., 240 str., 300 Kč

Peter Kreeft: Tři filosofie života

Tři mudroslovné knihy Písma představují podle Petera Kreefta tři jediné možné filosofie života: Kazatelova „marnost“ představuje peklo. Jobovo utrpení představuje očištěc. A láska Písní písní představuje nebe. Všechny tyto tři stavy začínají teď a tady na zemi.

Brož., 152 str., 190 Kč

Jak to vidí Stanislav Příbyl

„Laici“ a laici

Dobří laici jsou si vědomi priorit a smyslu existence Církve a jsou šťastní, že mají ve své farnosti kněze, jehož posvátnou službu milují. Rádi pomohou, nekritizují a mají pochopení, že i kněz je jen člověk.

Jeden z našich premiérů spatřil skupinu novinářů a oslovil je případným titulem: „moje hyenky“. A podobně jeden z kněží užil náležitého označení pro svoji farní radu: „moji Rudí Khmerové“. Šablonovitě a zcela nepravdivé povídání o tom, jak se laici věnovali po dlouhá staletí zimnímu spánku, zatímco po koncilu ze všech nejkoncilovatějším se teprve probudili, má své oprávnění pouze při pozorování zvnějšku. Viditelnou změnou je totiž vytváření orgánů a struktur, kde se laici realizují, z nichž se v terénu setkáváme především s farními radami. Ovšem jaký typ lidí je přitahován funkcionářem v takové farní radě? Jsou to často páni Nenahraditelní a paní Důležité. Někteří prožívají v rodině či v zaměstnání frustraci, zatímco „soft“ prostředí Církve jim najednou poskytuje jedinečnou příležitost stát se významnými. Jsou to lidé, které je ve farnosti nejvíce vidět, jsou aktivističtí, proto je mlčící většina farníků do farní rady zvolí. Tato hra na demokracii ovšem postrádá důležitou složku demokratických procesů, totiž kontrolu voličů nad výkonem mandátu zvolených osob. Kdyby prostí farníci viděli a slyšeli taková zasedání farní rady, kde radní například diktují faráři, jak má uspořádat liturgii, resp. proměnit ji tak, aby „bavila“! Kdyby jen viděli a slyšeli to nesčetné „mělo by se“, nebo dokonce vzteklé výle-

vy výtek vůči faráři přímo na místě! Jistě lze být otevřená kritika lepší než jej pomlouvat za zády, avšak v takovýchto případech většinou dochází ke kombinaci obojího, pouze pára v papiňáku konečně vybuchla a radní se nám vybarvili.

Jak ovšem název napovídá, farní rada je orgán poradní. Všechny ty vystupňované tužby, aby laici přebírali stále větší aktivní úlohu v Církvi, neberou v úvahu obrácenou stranu téže mince, totiž zodpovědnost. Když už se frustrovaný pan Nepostradatelný opravdu našte, protože jeho geniální nápady ten zpozdilý farář nemínil realizovat, opustí farní radu, ba přestane s pocitů ukřivděnosti praktikovat víru, a nic se mu nestane. Bude pouze ještě zahořklejší, než byl dosud. Zato kněz je zcela závislý na struktuře Církve a pokud se odhodlá nebo je nucen – ať z jakéhokoliv důvodu – k odchodu, má pro něj tento krok často nedozírné existenciální a existenciální následky.

Farní rada může také připomínat jakési konsilium pacientů, kteří se pravidelně setkávají se svým lékařem, aby mu předkládali návod na léčebné postupy, které jim nepochybně budou pomáhat a vyhovovat. Ve hře je totiž ještě otázka profesionality. Je to kněz, který je vzdělán v liturgii a posvátných vědách, je to pouze on, kdo se po několik let na výkon svého poslání v Církvi připravoval. Radit

lze v technikáličích, pomoci lze při organizování, avšak náležité kompetence jsou vždy pouze na straně toho, kdo opravdu kompetentní je. Mezi angažovanými laiky se ovšem najdou i ti, kteří například studovali teologii, nebo se dokonce chtěli stát kněžími. To jsou pak ti páni zcela Nejchytřejší. Vidí třeba již životem unaveného a pojetím Církve zpozdilého pana faráře, zatímco oni jsou plni vědomostí a neuskutečněných ambicí. Jenže ten farář nemá ani zbla pochopení pro jejich eklesiologické koncepty a potřebu realizace nezbytných reforem ve farnosti podle zásady „mysli globálně, jednej lokálně“.

Kromě takovýchto „laiků“ existují v Církvi našťástí ještě laici. Dokonce nemá ani smysl je za laiky označovat, aby to nepůsobilo dojmem jakéhosi třídního boje. Jsou to zkrátka věřící, kteří jsou si vědomi priorit a smyslu existence Církve a jsou šťastní, že mají ve své farnosti kněze, jehož posvátnou službu milují. Oči mají otevřené, a když vidí, že jejich pan farář něco potřebuje nikoli pro své soukromé potěšení, nýbrž pro zajištění chodu farnosti, rádi pomohou a nemají potřebu dále radit. Nekritizují a mají pochopení, že i kněz je jen člověk. A vědí, co znamená vděčnost.

P. Doc. JUDr. Stanislav Příbyl, Ph.D., Th.D., J.C.D., docent církevního práva

RC MONITOR SI MŮŽETE OBJEDNAT NA ADRESE:

Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, I 52 00 Praha 5, e-mail: redakce@rcmonitor.cz.

Jméno a příjmení:

Ulice:

Obec:

PSČ:

E-mail:

Počet výtisků:

Náklady na tisk a distribuci jednoho čísla jsou přibližně 24 Kč, což za rok činí 576 Kč. Periodikum je distribuováno zdarma a jeho vydávání je možné jedině díky zasláným darům. Všem dárcům Pán Bůh zaplatí.

Letem světem

Tak jsme po Brexitu. Takovou vůli lidu asi čekal málokdo (prověřila se významná skupina optimistů). A už přichází reakce shora. Nesmlouvavé. Výstižně je popsala ekonomka Markéta Šichtařová na svém facebookovém profilu: „Pomstychtivost a nenávisť z Evropského parlamentu (EP) přímo stříkají: ‚Je nutné se vyhnout řešení, kdy by si státy samy volily oblasti integrace,‘ prohlásil dnes (28. 6.) EP. Jinými slovy – EU bude nyní dělat vše pro to, aby zničila národní měny. To je velice zajímavé zjištění. Musíme si uvědomit, že země, které z eura profitují, jsou ty nejsilnější ekonomiky eurozóny, zejména Německo. Euro totiž zrcadlí průměrnou ekonomickou úroveň celé eurozóny. A tak díky euru si Němci užívají podhodnoceného kurzu a jejich ekonomika jede na úkor ekonomik slabších, jako je Řecko, Portugalsko, Španělsko... a tak dál. Tyto slabší ekonomiky jsou naopak eurem poškozeny, protože jeho kurz je pro tyto slabé země příliš silný, tedy poškozuje jejich export (jejich tržní podíl zabírá Německo). Takže když si to shrneme: EU se zjevně rozhodla celá se přetransformovat do eurozóny. Ti ekonomičtí analfabeta, kteří to vymysleli, si patrně vůbec neuvědomují, že tím jen vyrobí větší počet bankrotujících zemí typu Řecko. Jak tohle podle nich chce asi EU ufinancovat? EU

začíná být velmi riskantním podnikem... **Jako když se dva rozvádějí a místo, aby si rozdělili majetek** (jako to slušně udělali Češi a Slováci), **raději zhrzená manželka podpálí dům, jen aby z něj odcházející manžel nic neměl.**“

„Stát jako otec i matka. Učitelka ve školce se stává rodičem dětí. Učitel na základní a střední škole zdrojem životních postojů,“ napsal Martin Fen-

Koláž: mimi

drych na webu *Aktualne.cz* před několika málo dny. Reflektoval tak situaci, kdy kabinet Bohuslava Sobotky (ČSSD) kývl na návrh ministryně práce a sociálních věcí Michaely Marksové (ČSSD), **jak matku co nejdřív zbavit čerstvě narozeného dítěte.** (Zdrcující většinou se u nás o nejmenší děti starají matky; muži na mateřskou prakticky nechodí.) Vtip je v tom, jak rychle půjde vyčerpat rodičov-

ský příspěvek. Celkem činí 220 tisíc korun a lze čerpat dva, tři, nebo čtyři roky. Měsíční dávky se s rostoucí dobou mateřské dovolené snižují. Marksová změnu vysvětluje: „U rodičovského příspěvku jsou dnes tři rychlosti čerpání, my zavádíme čtvrtou pro ty, kdo o ni mají zájem. Pomůže rodičům, kteří se chtějí co nejdříve vrátit do práce.“ **Rozumějte správně: ti odpovědní a správní opustí své děti nejlépe už po půl roce;** ano, tak rychle půjde vyčerpat plná suma rodičovského příspěvku. Fendrych výstižně uzavírá, když říká: „Je běžné, že rodiče na třídních schůzkách volají učitele k odpovědnosti za to, jak se jejich synové a dcery chovají. Ani je nenapadne, že je vychovávají oni. Není divu, odpovědní jsou za své kluky a holky čím dál méně. To je modernita. Dítě je pro zábavu, užít si ho a šup do jeslí a šup zpátky do procesu. Tam člověk nesmí chybět, ne doma.“ **Stát nepomáhá rodičům, které chtějí vychovávat, ale těm, kteří se chtějí co nejdříve vrátit do práce.**“

Jsou ale i dobré zvěsti. Tak třeba v jednom článku o Lužici a místních krajích napsali na *Novinkách.cz* k ekumenickému dialogu přesně toto: „Převážná část je protestantská, jsou však oblasti, kde převládá křesťanství.“ ;-)
-zd-

10. 7. Ne	15. neděle v mezidobí Dt 30,10–14, Žl 69, Kol 1,15–20, Lk 10,25–37
11. 7. Po	Svátek sv. Benedikta, opata, patrona Evropy Př 2,1–9, Žl 34, Mt 19,27–29
12. 7. Út	sv. Jan Qualbert, řeholník Iz 7,1–9, Žl 48, Mt 11,20–24
13. 7. St	sv. Jindřich, císař Iz 10,5–7.13–16, Žl 94, Mt 11,25–27
14. 7. Čt	bl. Hroznata, mučedník; sv. Kamil de Lellis, kněz Iz 26,7–9.12.16–19, Žl 102, Mt 11,28–30
15. 7. Pá	Památka sv. Bonaventury, biskupa a učitele církve Iz 38,1–6.21–22.7–8, Iz 38, Mt 12,1–8
16. 7. So	Panna Maria Karmelská Mich 2,1–5, Žl 10, Mt 12,14–21

17. 7. Ne	16. neděle v mezidobí Gn 18,1–10a, Žl 15, Kol 1,24–28, Lk 10,38–42
18. 7. Po	sv. Emilián, mučedník Mich 6,1–4.6–8, Žl 50, Mt 12,38–42
19. 7. Út	sv. Makrina, panna Mich 7,14–15.18–20, Žl 85, Mt 12,46–50
20. 7. St	sv. Apolinář, biskup a mučedník Jer 1,1.4–10, Žl 71, Mt 13,1–9
21. 7. Čt	sv. Vavřinec z Brindisi, kněz a učitel církve Jer 2,1–3.7–8.12–13, Žl 36, Mt 13,10–17
22. 7. Pá	Svátek sv. Marie Magdalény Pis 3,1–4a (2 Kor 5,14–17), Žl 63, Jan 20,1.11–18
23. 7. So	Svátek sv. Brigity, řeholnice, patronky Evropy Gal 2,19–20, Žl 34, Jan 15,1–8

Res Claritatis MONITOR – publicistický čtrnáctideník, vydává Res Claritatis. Noviny jsou zaměřeny na osvětu široké veřejnosti v oblasti života a postojů římskokatolické církve jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. ISSN 1214-8458. MK ČR E 15474. Adresa redakce: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha, e-mail: redakce@rcmonitor.cz, číslo účtu: 2400089111/2010. Šéfredaktor: Zdeňka Rybová. Výkonný redaktor: Mgr. Dagmar Kopecká. Redakční rada: Mgr. Roman Cardal, Ph.D., fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP, Ing. Josef Mudra, Mgr. Radim Ucháč, Mgr. Ondřej Vaněček. Teologický poradce: fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství pražského čj.: arc/419/10 ze dne 10. 9. 2010. Nevyžádané příspěvky a materiály se nevracejí.